Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, innvalgstelefon
Eric Backer-Røed, 55 57 21 45

Vår dato
11.03.2011
Deres dato

Vår referanse
2011/1473 472
Deres referanse

Rieber & Søn ASA, TORO
Postboks 987 Sentrum
5808 BERGEN

Rapport fra tilsyn ved Rieber & Søn ASA, TORO

Vedlagt følger rapport fra tilsyn ved Rieber & Søn ASA, TORO 22. til 24. februar 2011. Tilsynet er en del av Fylkesmannens planlagte tilsyn for inneværende år.

Rapporten inneholder de avvik og den merknad det var enighet om på sluttmøtet 24. februar. Det er tatt hensyn til de endringsforslag bedriften presenterte i møtet.

Frist for tilbakemelding er 1. mai 2011.03.11

Fylkesmannen takker Rieber & Søn ASA, TORO for en positiv holdning under tilsynet.

Med hilsen

Kjell Kvingedal e.f.
seksjonssjef

Eric Backer-Røed
senioringeniør

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Statens hus
Kaigaten 9, 5020 Bergen
Telefon: 55 57 20 00
Telefaks: 55 57 20 09

Miljøvernavdelinga
Postboks 7310, 5020 Bergen
Telefaks:
Org.nr: 974760665

E-post:
postmottak@fmho.no
Internett:
www.fylkesmannen.no/hordaland

Fylkesmannen i Hordaland

2011-002

Endelig rapport fra tilsyn ved Rieber & Søn ASA, TORO 22. og 23. februar 2011

Bedriftens adresse:	**P.b. 24 Kokstad 5863 Bergen**		
Kontaktperson i bedriften:	**Erik Rasmussen**	**Fra Fylkesmannen:**	**Eric Backer-Røed Sissel Storebø**

Tilsynet omfattet følgende emner:

- Bedriftens overholdelse av gjeldende utslippstillatelse med vekt på utslipp til vann og avfallsbehandling

- Internkontroll for det ytre miljø med vekt på risikovurdering, avviksbehandling og erfaringstilbakeføring

Sammendrag av resultater:

Fylkesmannen har gitt følgende avvik under tilsynet:

- **Bedriften håndterer ikke farlig avfall i tråd med avfallsforskriften**

- **Bedriften oppfyller ikke vilkår i utslippstillatelsen på enkelte områder**

Det ble ikke gitt merknader under tilsynet.

- **Bedriften har ikke fastsatt skriftlige rutiner for enkelte arbeidsoperasjoner**

Frist for å gi skriftlig tilbakemelding om tiltak og framdrift er 1. mai 2011.

Utarbeidet dato:	**Godkjent dato:**
Sign.: Eric Backer-Røed senioringeniør	Sign.: Kjell Kvingedal seksjonsleder

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Omfang
4. Avvik
5. Merknader
6. Gjennomføring

Vedlegg:

Vedlegg 1: Dokumentunderlag for tilsynet

Vedlegg 2: Deltakere ved tilsynet

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter et tilsyn i Rieber & Søn ASA, TORO i perioden 22. - 24. februar 2011. Tilsynet er en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år. Rapporten beskriver de avvik som ble gitt og gir derfor ingen fullstendig tilstands-vurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

Følgende tema inngår i tilsynet ved Rieber & Søn ASA, TORO:

- Bedriftens overholdelse av gjeldende utslippstillatelse med vekt på utslipp til vann og avfallsbehandling

- Internkontroll for det ytre miljø med vekt på risikovurdering, avviksbehandling og erfaringstilbakeføring

For Fylkesmannen var en forventning til målrettet styring utgangspunktet for emnene som ble tatt opp med bedriften. Målrettet styring kan f.eks. beskrives gjennom generelle funksjoner som å:

- Fastsette mål
- Planlegge og organisere for at målene kan nås
- Kontrollere og verifisere at arbeidet blir utført som planlagt
- Vurdere og behandle avvik, og foreta nødvendige korrigerende tiltak for å hindre gjentakelser
- Bruke erfaringer systematisk til forbedringer

Tilsynet ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i bedriften, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instrukser blir fulgt opp i praksis. Rapporten omhandler avvik som er avdekket under tilsynet.

- AVVIK defineres som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

- MERKNAD defineres som: et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for tilsynet var:

- Aktuelle lover og forskrifter
- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og forhold av betydning for tema for tilsynet.

Dokumenter av spesiell viktighet for gjennomføring av tilsynet er listet i vedlegg 1.

3. Omfang

Omfanget av Fylkesmannens tilsyn er nærmere beskrevet i vedlegg 2.
Fylkesmannen har ikke vurdert andre områder av bedriftens virksomhet.

4. Avvik

Avvik 1

Bedriften håndterer ikke farlig avfall i tråd med avfallsforskriften

Avvik fra: Avfallsforskriften kapittel 11

Kommentar:
Farlig avfall som lagres i påvente av levering/henting skal sikres slik at det farlige avfallet ikke fører til avrenning.

Avviket bygger på følgende observasjoner:
- Ved befaring på fabrikken ble det observert sluk i gulvet i oljelageret.

- Driftsoperatører som har oppgaver med å håndtere farlig avfall har ikke god nok kjennskap til regelverket.

Avvik 2

Bedriften oppfyller ikke vilkår i utslippstillatelsen på enkelte områder

Avvik fra utslippstillatelse av 3. november 2009 punkt 2.1, 6.5 og 7.1

- Bedriften har overskredet grenseverdiene for utslipp til vann i 7 døgnblandeprøver i 2010.

  Det ble opplyst under revisjonen at årsaken til overskridelsene i hovedsak er problemer med å filtrere ut konsentrert hydrolysat og tekniske problemer med ventiler.

- Kjemikalier ble lagret i fyrkjelerom uten mulighet for oppsamling

- Kjemikalier var lagret i rom med sluk og uten oppsamling.

5. Merknader

Merknad 1

Bedriften har ikke fastsatt skriftlige rutiner for enkelte arbeidsoperasjoner

Kommentarer:
Bedriften skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Merknaden bygger på følgende observasjoner:
Tilsendt materiale og intervjuene viser at bedriften ikke har fastsatt skriftlige rutiner for følgende forhold;

- håndtering og lagring av kjemikalier
- vask og opptak av matrester på gulv og i sluk

6. Gjennomføring

Tilsynet omfattet følgende aktiviteter:

Formøte 4. februar 2011
Informasjon fra Fylkesmannen om gjennomføring av tilsynet.

Intervjuer 22. og 23. februar 2011
11 personer ble intervjuet.

Sluttmøte 24. februar 2010
Oppsummering med presentasjon av resultatene.
I vedlegg 2 er det gitt en oversikt over deltakerne på tilsynet.

VEDLEGG 1

Dokumentasjonsunderlag for Fylkesmannens tilsyn

Nedenfor er listet dokumenter som var av spesiell betydning som dokumentunderlag for tilsynet.

1. Forurensningsloven med forskrifter

2. Internkontrollforskriften

3. Utslippstillatelser fra Fylkesmannen i Hordaland 3. november 2009

4. Bedriften egen dokumentasjon av internkontrollen:
   - Industrivern øv-rapport 2008
   - Industrivernplan 2011-03-08 p-5
   - P-5-5-1 rev av Kalibrering av pHmeter
   - P-5-5-1-31 rev drift av renseanlegg
   - P-5-5-1-50 rev av Funksjonstest av automatisk ventilsystem
   - P-5-5-2-00 rev EE-avfall – farlig avfall
   - P-5-5-2-01 Kildesortering Toro – Oppslag
   - P-5-5-2-01 rev Fast avfall
   - P-5-5-2-01-Oppslag i avdelingen Kildesortering
   - P-5-5-3-01 rev rengjøring kjøletårn
   - P-5-5-3-04 rev Gassvasker 1 og 2
   - P-5-5-3-05 rev Gassvasker 3 og 4
   - Q-03-2-13 rev Miljømål 2011
   - Samsvarsvurdering 2011 (til presentasjon LG 18.02.11)
   - TQM Dokumentasjon 1- Diverse miljøprosedyrer
   - Environmental gains during 2010 by the Torofactory
   - MILJØASPEKTER - Undersøkelse 01.2011 Mal
   - Miljømål 2010
   - Overordnet Miljøpolitikk R&S, Norge
   - Resultatplan Grønn bedrift 2010 rev. 01.07.2010
   - Resultatplan Grønn bedrift 2011
   - Kopi av Handlingsplan - miljøråd fra 07.07.2010
   - Møtebeskrivelse Miljøråd
   - RACI Arna 21.06.10
   - Avfallsrapportering Torofabrikken Arna 2010
   - Gass og oljeforbruk
   - Strømforbruk Toro 2005 –
   - Vannforbruk Torofabrikken
   - Intern revisjon 2010 uke 38
   - HMS
   - Risikoanalyser 2009 rensanlegg
   - Skjermbilder, styring av renseanlegg

VEDLEGG 2

Deltakere på Fylkesmannens tilsyn

Navn	Funksjon	Formøte	Intervju	Sluttmøte
Atle T. Pedersen	fabrikksjef		X	
Erik Rasmussen	teknisk sjef	X	X	X
Henriette Rød	QA/QC supervisor	X	X	X
Jan Erik Andersen	prosessassistent	X	X	X
Svein Daae	vedlikeholdssjef		X	
Arild Kvamme	personalsjef		X	
Kjetil Moberg	produksjonssjef		X	X
Olav Moss	prosessansvarlig		X	
Per S. Villanger	ansvarlig produksjon		X	
Knut Eikehaug	skiftleder, vedlikehold		X	
Odd Gunnar Halsvik	avdelingsleder, lager		X	

Fra Fylkesmannen deltok Sissel Storebø og Eric Backer-Røed med sistnevnte som revisjonsleder.